Kan transportsystemet i Norden hantera en större kris?

De nordiska ländernas transportsystem behöver kunna användas säkert och effektivt över gränserna – även vid kris och krig.

Den 11 mars 2026 träffade transportministrarna från Finland, Norge, Danmark, Sverige och Island en överenskommelse i finländska Rovaniemi. Överenskommelsen skapar förutsättningar för ett mer harmoniserat nordiskt transportsystem och bygger på strategin *Joint Nordic Strategy for Transport System Preparedness*.

Strategin har tagits fram gemensamt av de nordiska regeringarna inom samarbetet *Nordic Transport Preparedness Cooperation* (NTPC). I arbetet deltar, utöver de nordiska transportmyndigheterna, även Försvarsmakten och Myndigheten för civilt försvar samt deras nordiska motsvarigheter.

En viktig transportkorridor genom vår geografi

I strategin pekas fyra transportkorridorer ut. En av dessa går från Atlantkusten i Trøndelag, via Jämtland och vidare mot Finland.

I en ny studie, framtagen av konsultföretaget Risk Intelligence och Robin Häggblom på uppdrag av Fellesrådet tillsammans med Kvarkenrådet och Midtskandia, undersöks hur militär och civil mobilitet kan påverkas i vår geografi vid ett försämrat säkerhetsläge.

Analysen visar på en fundamental utmaning: transportinfrastrukturen i Norden har historiskt utvecklats framför allt i nord–sydlig riktning. Vid ett försämrat säkerhetsläge i Östersjöregionen kan infrastrukturen i stället behöva hantera mer trafik i en gränsöverskridande öst–västlig riktning för militära behov – samtidigt som näringslivets och civilsamhällets transportbehov ska fungera.

Flaskhalsar och begränsad kapacitet

Studien identifierar flera svagheter i transportsystemet:

- begränsad kapacitet på järnvägar och vägar
- flaskhalsar i noder mellan olika transportslag
- brist på alternativa transportvägar

Sträckan genom Norge och över fjällkedjan till Sverige beskrivs som den svagaste länken.

Slutsatsen är att det inte finns någon enskild åtgärd som löser utmaningarna. Förstärkt militär mobilitet, trygg försörjning och förutsättningar för nödvändiga civila transporter kräver åtgärder i transportinfrastrukturen i öst–västlig riktning i Norden.

Bland de åtgärder som lyfts fram finns **stärkt kapacitet på Meråkerbanan och Mittbanan samt åtgärder på väg E14, inklusive förbifart Brunflo**. Dessa åtgärder skulle bidra till ett nordiskt logistiksystem.

Läs rapporten

Rapport: *Military Mobility Northern Nordics – Final Delivery 160926*

Sammanfattning: *Military Mobility Northern Nordics – Summary 1*

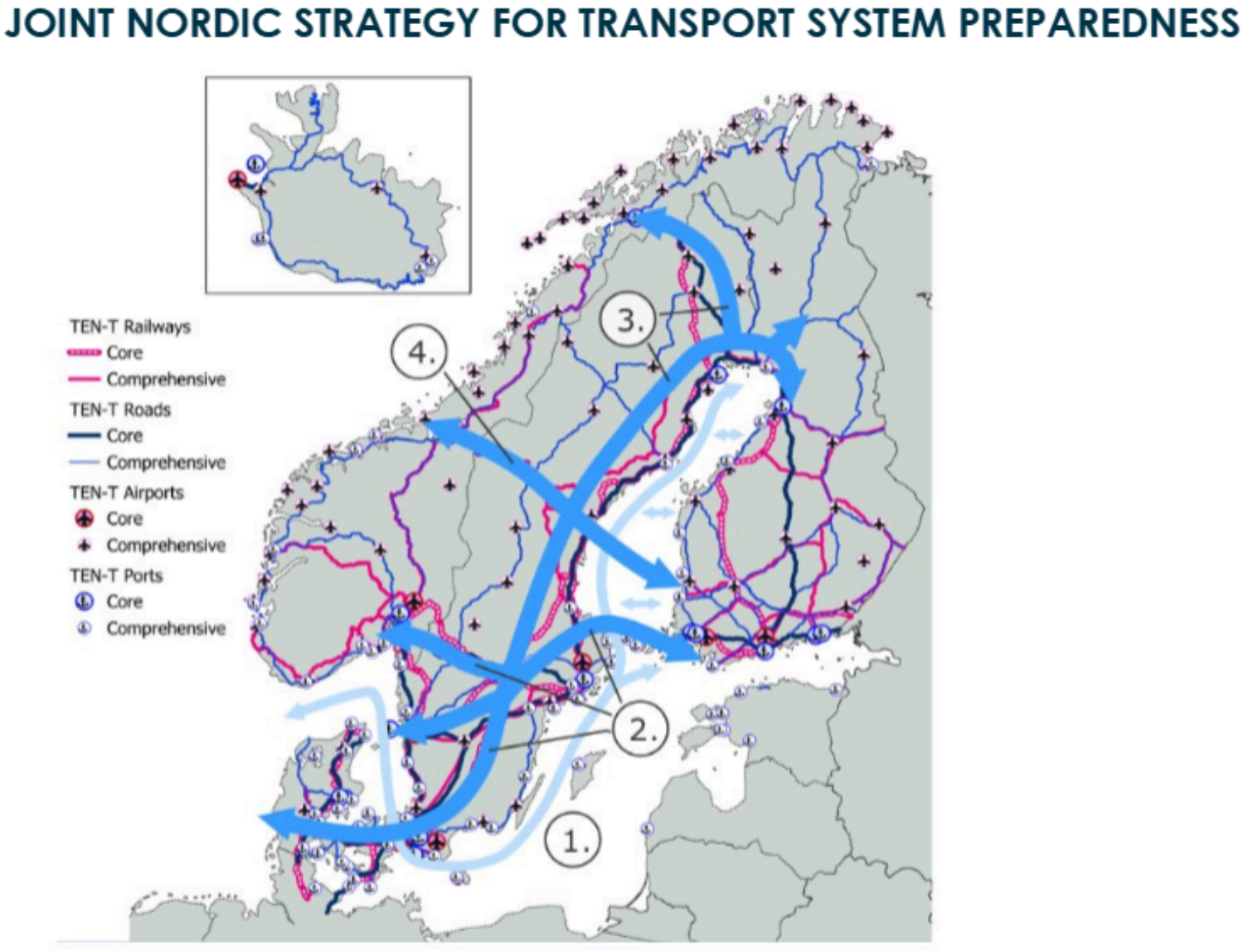

Figure 1. Prioritised Transport Corridors.